

TERAPIJA HLADNOĆOM NAKON OPERACIJE POTPUNE ZAMJENE KOLJENA

Ana Vilenica

Marin Viđak

Nikolina Vidović

Sveučilište u Splitu

Medicinski fakultet, Medicina

Split, 6.ožujak 2015.

- Ovaj Cochrane sažetak iznosi do sada poznata istraživanja o učincima terapijske intervencije hladnoćom nakon operacije potpune zamjene koljena u pacijenata s osteoartritisom.

Ovaj pregled pokazuje da u ljudi kojima je operativno zamijenjeno koljeno krioterapija :

- može blago smanjiti gubitak krvi i bol
- općenito je sigurna intervencija i nije povezana s ozbiljnim nuspojavama
- može povećati opseg pokreta u koljenu u prvih tjedan do dva poslije operacije

- Studije koje bi proučavale učinak krioterapije na aktivnosti povezane s funkcijom koljena (ili kvalitetom života ili općenitom količinom aktivnosti) nisu pronađene.

- **Osteoartritis** je bolest zglobova, primjerice koljena. Zahvaćeno koljeno je bolno i smanjene funkcije.
- Zamjena zgloba koljena je terapija koja može dugoročno pomoći kod takvog stanja, ali učinci operacije za vrijeme perioda oporavka (prvih šest mjeseci, npr.) su iscrpljujući.

- Terapija hladnoćom (krioterapija) uključuje primjenu vrlo niskih temperatura na koži u blizini ozljede ili mesta kirurške intervencije.
- Za to se mogu koristiti vrećice s ledom ili posebna oprema koja zahvaćeno područje hlađi vodom.

- Ovaj pregled pokazuje kako postoje dokazi da krioterapija može smanjiti bol i povećati opseg pokreta u prvih nekoliko dana nakon potpune zamjene koljena, ali uporaba terapije hladnoćom ne smanjuje potrebu za transfuzijama krvi.
- Uporaba krioterapije je sigurna i ne dovodi do većeg broja ozbiljnih komplikacija.

Najbolja procjena o ishodima pacijenata koji su podvrgnuti potpunoj zamjeni koljena i krioterapiji:

- **Gubitak krvi:**
  - Pacijenti koji su primili krioterapiju u prosjeku su gubili 225ml manje krvi nego pacijeti koji nisu.

■ Bol

-Pacijenti koji su primali krioterapiju su prijavili kako ih manje boli drugi dan poslije operacije, u prosjeku 1.3 bodova manje u upitku o boli (na skali od 0 do 10) ali razine boli prvog i trećeg dana nisu pokazali nikakvu razliku.

- **Neželjeni učinci** (što uključuje neugodu, lokalne reakcije na koži, infekcije kože, ozljede povezane s hladnoćom i krvne ugruške)
  - 34 od 1000 ljudi koji su podvrgnuti krioterapiji su iskusili jedan ili više neželjenih učinaka
  - 34 od 1000 ljudi koji nisu bili podvrgnuti krioterapiji također su iskusili jedan ili više neželjenih učinaka

- **Opseg pokreta**
  - Pacijenti koji su podvrgnuti krioterapiji su u prosjeku mogli savinuti koljeno 11 stupnjeva više u vrijeme otpusta iz bolnice
- **Učestalost transfuzije** (odnosno potreba za transfuzijom poslije operacije)
  - Učestalost nije bila smanjena u pacijenata koji su podvrgnuti krioterapiji

- **Funkcija**
  - Nema dokaza o utjecaju krioterapije na funkciju koljena

Kritički osvrt

- Pacijenti: 809 odraslih ispitanika koji su bili podvrnuti operaciji zamjene koljenog zgloba.
- Intervencija: Primjena hladnih obloga na koži koljena nakon operacije.
- Usporedba: Drugi oblici konzervativne terapije
- Ishod(i): Gubitak krvi, bol, neželjeni učinci, opseg pokreta u koljenu, učestalost transfuzija, funkcija zgloba

Pretražene baze podataka:

- Cochrane Library, Cochrane Database of Systematic Reviews (CDSR), Cochrane Central Register of Controlled Trials (CENTRAL), Database of Abstracts of Reviews of Effects (DARE), Health Technology Assessments database; MEDLINE via OVID; EMBASE (preko OVID-a); CINAHL (preko EBSCO-a); Web of Science; i PEDro.
- Uključene su objavljene studije ukoliko su bile randomizirani klinički pokus ili kontrolirani klinički pokus. Nije bilo ograničenja s obzirom na vrijeme ili jezik objave.

Problemi

- 12 uključenih istraživanja je procijenjeno moguće pristranima. Samo su tri studije koristile odgovarajuću randomizaciju, samo tri je koristilo slijepu probu.
- Devet je studija imalo problema s praćenjem ishoda, svega četiri istraživanja je prijavljeno kao nezavisno („free of interest“).
- U nijednom od navedenih istraživanja nije korišteno prikrivanje razvrstavanja (en. „allocation concealment“).

Hvala na pažnji!

